

El MUHBA compta amb el suport del Cercle del Museu:

Patrons benefactors



Patrons institucionals



Associats

iGuzzini

Amics

GRUP JULIA

## DIÀLEGS D'HISTÒRIA URBANA I PATRIMONI

Els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni constitueixen el format més flexible per explorar noves idees i per comunicar estudis sobre la trajectòria de la ciutat, el seu patrimoni historicoartístic i les representacions urbanes de Barcelona i altres ciutats.

### 214. La prostitució a la Barcelona baixmedieval (segles XIV-XV)

Roger Benito Julià, historiador  
Dilluns 5 d'octubre, 19 h

### 215. La Barcelona de Francesc Tàrraga i Emili Pujol

Maria Ribera Gibal, historiadora de l'art i guitarrista  
Dilluns 19 d'octubre, 19 h

### 216. Bandera Roja: política de masses i mobilització social a la Barcelona tardofranquista

Josep Maria Solé Soldevilla, historiador  
Dilluns 2 de novembre, 19 h

### 217. El vademècum de la ciutat: París i Barcelona a les guies i descripcions urbanes, 1750-1920

Carmen Rodríguez Pedret, UPC  
Dilluns 16 de novembre, 19 h

### 218. El món rural ibèric al pla de Barcelona

Conxita Ferrer, arqueòloga  
Dilluns 30 de novembre, 19 h

### 219. El model de casa-fàbrica als inicis de la industrialització: registre de fàbriques al Raval de Barcelona, 1767-1856

Jaume Artigues i Vidal, arquitecte  
Dilluns 14 de desembre, 19 h

### 220. Les vistes òptiques de Barcelona, segles XVIII i XIX

Cèlia Cuenca, UB  
Dilluns 11 de gener, 19 h

### 221. La geografia de la Barcelona jueva del segle XIII (1191-1310)

Jordi Fernández-Cuadrench, historiador  
Dilluns 25 de gener, 19 h

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà  
Activitats gratuïtes. Aforament limitat segons la normativa sanitària.

## DIÀLEGS AL PARK GÜELL

### Cuina, teatre i modernitat, 1888-1919

Eva Saumell, filòloga i actriu  
Dimecres 4 de novembre, 18.30 h

### Eclecticisme, arquitectura i modernitat: Josep Domènech i Estapà (1858-1917)

Sergio Fuentes Milà, UIC  
Dimecres 25 de novembre, 18.30 h

MUHBA Casa del Guarda del Park Güell  
Activitats gratuïtes. Aforament limitat segons la normativa sanitària.

## CICLE DE CONFERÈNCIES

### Ciutats per pensar Europa

Coordinació científica: Antoni Martí Monterde, UB  
Aquest cicle de conferències vol documentar i reflexionar sobre el paper de ciutats que, des de situacions de complexitat de vegades semblant però sovint molt més marcada que la de Barcelona, aporten un conjunt de preguntes sobre Europa que convé tenir present per pensar també la nostra ciutat per la seva clara vocació europeista.

Hi intervindran: Joan Benesiu, escriptor; Antoni Martí Monterde, UB; Teresa Rossell, UB; Maria Patricia Mulero, Universitat Paris 8; Borja Bagunyà, UB; Bernat Padró, UB; Àlex Matas, UB, i Tomàs Meinhardt, UB.

Divendres 2 d'octubre, a les 18 a 19 h

Dilluns 5 d'octubre, de 18 a 21 h

Dimecres 7 d'octubre, de 18 a 20 h

Divendres 9 d'octubre, de 18 a 20 h

MUHBA Vil·la Joana  
Ctra. de l'Església, 104 (Vallvidrera)  
Activitats gratuïtes. Aforament limitat segons la normativa sanitària.

## FORMACIÓ

### Relats urbans. Teoria i pràctica de l'itinerari històric

El curs ofereix formació especialitzada per a la ideació i la interpretació d'itineraris urbans, amb l'objectiu de mostrar nous mecanismes de descoberta i presentació dels actius històrics i patrimonials de Barcelona. Es pretén complementar l'estudi rigorós de la història urbana, el patrimoni històric i la seva gestió, així com el turisme cultural barceloní, amb el coneixement de tècniques pròpies de la performativitat escènica aplicades a l'itinerari urbà.

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Carreras Candi  
Més informació a: //museuhistoria.bcn.cat

## PRESENTACIONS I PUBLICACIONS

### Revolució liberal / BCN 1820-1843

Guia d'Història Urbana

Aquesta guia es presentarà en el marc del seminari «La Barcelona de les barricades, 1820-1843».

Dijous 19 de novembre, de 16 a 20.30 h

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

### Proveer Barcelona. El municipio y la alimentación en la ciudad

Mercè Renom. Col·lecció Pòsits

Data i lloc a determinar. Consulteu el web.

### Escolaritzar Barcelona, 1900-1979

Cèlia Cañellas i Rosa Toran. Col·lecció Pòsits

Data i lloc a determinar. Consulteu el web.

### Barcelona 1969-1979. Els anys decisius en el planejament de la ciutat democràtica

Joan Antoni Solans. Col·lecció Pòsits

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

Data a determinar. Consulteu el web.

Activitats gratuïtes. Aforament limitat segons la normativa sanitària.

## ACTIVITATS DE SETEMBRE QUE PODEU CONSULTAR AL WEB DEL MUHBA

### DIÀLEG D'HISTÒRIA URBANA I PATRIMONI

### 213. Regeneració urbana al barri del Poblenou, 1980-2004

Federico Camerin, arquitecte, Universitat de Valladolid

## SEMINARI

### Barcelona, cruïlla de circuits literaris perifèrics

Coordinació científica: Bernat Padró, UB

Les revistes culturals a l'Europa d'entreguerres van desenvolupar una tasca sense precedents de difusió de literatures estrangeres, en un esforç multilateral per visualitzar la diversitat europea. Les literatures minoritzades, oprimides o en situació de precarietat institucional van comprendre que la seva reivindicació era més viable a través de circuits perifèrics que no pas pel reconeixement dels centres culturals hegemònics. Tot plegat va contribuir a crear xarxes de cooperació d'intel·lectuals basades en la circulació multilateral i descentrada de literatures com la irlandesa, la belga, la txeca, l'hongaresa, l'armènia, la txetxena o la romanesa. Barcelona va participar de manera activa a través de les seves revistes en la circulació de les literatures perifèriques.

OCTUBRE 2020 -  
GENER 2021

CENTRE  
DE RECERCA  
I DEBAT

DIÀLEGS  
FORMACIÓ  
JORNADES  
PUBLICACIONS  
SEMINARIS

MUHBA  
MUSEU D'HISTÒRIA  
DE BARCELONA

MUHBA

Museu d'Història de Barcelona

Informació:

[informaciomuhba@bcn.cat](mailto:informaciomuhba@bcn.cat)

Per a qualsevol altra informació:

93 256 21 22 (de dilluns a divendres feiners,  
de 10 a 14 i de 16 a 19 h)

Cal fer reserva prèvia a les activitats presencials. Les activitats es retransmetran en línia a través de la web del MUHBA.

El programa d'activitats pot experimentar modificacions en funció de les condicions sanitàries generals i de la salut de les persones que hi participen.

[barcelona.cat/museuhistoria](http://barcelona.cat/museuhistoria)

[facebook.com/museuhistoriabarcelona](https://facebook.com/museuhistoriabarcelona)

[youtube.com/channel/UCepgMM-azFGKRQ8qD40rbwQ](https://youtube.com/channel/UCepgMM-azFGKRQ8qD40rbwQ)

DL B 5372-2020

Portada: imatge de l'avinguda Diagonal, any 1973. AFB, autor: Delgado



Ajuntament de  
Barcelona

MUHBA  
MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

## SEMINARIS I JORNADES

**Barcelona-València, una singularitat amarga?**

## XII SEMINARI DE LITERATURA I CIUTAT

Barcelona i València són dues capitals de l'Europa mediterrània que comparteixen història, llengua, cultura i també economia. Aquests elements, que han refermat els vincles entre elles, també han estat motiu de distanciament. Tot i així, és innegable que les dues, considerades com a complementàries i des d'un acostament *sine ira et studio*, poden explicar una part important de la història intel·lectual del nostre país.

Hi intervindran: Antoni Martí Moner, UB; Xavier Pla, UdG; Gustau Muñoz, UV; Vicent Flor, IVEI-Institució Alfons el Magnànim; Francisco Fuster, UV, i Josep Vicent Boira, UV.

Dissabte 3 d'octubre, de 10.30 a 19 h

MUHBA Vil·la Joana

Ctra. de l'Església, 104 (Vallvidrera)

Activitat gratuïta. Aforament limitat segons la normativa sanitària.

**La Barcelona de les barricades, 1820-1843**

Coordinació científica: Jordi Roca Vernet, UB

Amb el Trienni Liberal (1820-1823) s'inicia a Barcelona la Revolució Liberal (1820-1843), que pretendrà establir un règim basat en una constitució que garanteix els drets i les llibertats de la ciutadania. L'activitat política a la ciutat, on confluiran les idees transgressores amb el vell sistema polític i social i les demandes de diversos col·lectius socials i polítics, donarà lloc a un lideratge revolucionari descentralitzat en la construcció del nou Estat liberal. En aquest període, Barcelona esdevé la principal ciutat constitucional de la monarquia borbònica, i la seva deriva revolucionària és comparable a la de ciutats de l'antic imperi espanyol com Buenos Aires, Bogotà, Caracas o Santiago de Xile, alhora que les idees de la França republicana i revolucionària arrelen amb força.

Barcelona es converteix en un espai d'experimentació sobre quins han de ser els límits de participació i de llibertats dels projectes polítics liberals i, alhora, també viu onades repressives dirigides per les autoritats militars amb el beneplàcit del govern i el suport de les elits de la ciutat.

Hi intervindran: Xavier Sánchez Sancho, UB; Josep Rueda, UB; Núria Miquel, UB, i Jordi Roca Vernet, UB.

Dijous 19 de novembre, de 16 a 20.30 h

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

Activitat gratuïta. Aforament limitat segons la normativa sanitària.

**El paleoclima de Barcelona**

Coordinació científica: Miquel Molist i Anna Gómez-Bach (Departament de Prehistòria, UAB)

El coneixement sobre els canvis climàtics en el passat s'obté des de disciplines variades com la geologia, la biologia i altres ciències humanes com l'arqueologia, utilitzant tècniques analítiques i metodologies aplicades a materials diferents (sediments, restes botàniques, documents arqueològics, etc.). Aquestes recerques inspirades en la recuperació de dades de les glaceres de l'Antàrtida o Grenlàndia s'han ampliat a

escala mundial permetent relacionar diversos factors climàtics a mitjà i llarg termini, com són les edats del gel, però també les erupcions volcàniques i altres catàstrofes naturals que han afectat les diverses comunitats humanes del passat. L'aproximació a l'evolució paleoclimàtica en els temps passats està constituint una eina per comprendre i activar respostes als fenòmens climàtics actuals, com l'aridificació o el rescalfament. A més, en els períodes més recents de la prehistòria i la protohistòria, a l'anàlisi geofísica de la paleoclimatologia *per se* se suma la important relació entre paleoclima i grups humans.

Hi intervindran: Antoni Rosell Melé, ICTA-UAB; Francesc Burjachs, IPHES-URV; Jordi Revelles, IPHES-URV; Anna Gómez, UAB; Miquel Molist, UAB; Raquel Piqué, UAB, i Josep Maria Palet, UB.

Dissabte 28 de novembre, de 9 a 14 h

Casa de l'Aigua de la Trinitat Nova  
C/ Garbí, 2. 08033 Barcelona

Activitat gratuïta. Aforament limitat segons la normativa sanitària.



Anònim, *Revolucionaris repartint els fusells i fortificant amb una barricada l'accés a la plaça de Sant Jaume*, novembre de 1842. AHCB

**Cicle Arquitectura, interiors i identitat social**

## SESSIÓ 2: TEORIA I PRÀCTICA DE L'EXISTENZMINIMUM

Direcció: Paolo Sustersic, Elisava

En el marc dels estudis del MUHBA sobre l'habitatge, continuem el cicle dedicat al segle XX centrats en els interiors domèstics de les classes populars, com a llocs on es projecten les mirades de la indústria, la política, l'arquitectura, el disseny, el gust i la cultura popular. En el període proposat, l'habitatge passa de ser considerat una despesa per a la producció a ser vist com un espai de vida digna, un benefici del *welfare state* i també una operació especulativa, promogut per privats o per entitats vinculades a moviments polítics i socials interessats a definir models i identitats de classe. Sovint aquestes visions idealitzades tenen poc a veure amb les formes de vida dels treballadors i treballadores, documentades als interiors i promogudes per la cultura popular de consum.

Aquest cicle sobre arquitectura, interiors i identitat social dedicat a l'habitatge de les classes populars constarà de quatre sessions: 1) La classe treballadora i els models de l'habitatge; 2) Teoria i pràctica de l'*existenzminimum*; 3) L'habitatge social a l'època del *welfare state*, i 4) Sessió dedicada als processos de temps més recents.

Dijous, 3 de desembre, de 16 a 20.30 h

Biblioteca del Bon Pastor, c. Estadella, 64

Activitat gratuïta. Aforament limitat segons la normativa sanitària.

**Reinveniar el museu de la ciutat, sessions VII i VIII**

## SESSIÓ VII: CAP AL MUHBA DIGITAL I VIRTUAL

El seminari, previst per al dia 17 de març i cancel·lat a causa de la covid, s'ha enriquit durant aquests mesos de confinament, que han propiciat un salt endavant cap al museu digital i virtual, sense oblidar per això el museu presencial. Es comentaran els projectes de restitució patrimonial en 2D i 3D, les col·leccions en línia, el museu virtual, les innovacions

en l'arquitectura conceptual de la web i els nous formats de programació virtual i semipresencial, amb intervencions de D. Alcubierre, M. Blasco, J. Bracons, L. Font, T. Macià, N. Miró, E. Pérez, R. Pujades, J. Roca, E. Straehle i X. Tarraubella.

Dijous 17 de desembre, de 9.30 a 14 h

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà.

Activitat gratuïta. Reserva obligatòria al web del MUHBA. Aforament limitat segons la normativa sanitària.

## SESSIÓ VIII: MUSEU, CIUTAT I TURISME FUTUR

Hi ha molts debats en marxa sobre els museus de ciutat i els seus visitants, arran de l'impacte de la covid, en els quals ha pres part el Muhba, entre ells els organitzats per l'OCDE, l'ICOM i el CAMOC. El seminari es proposa ampliar el debat cap a una reflexió més integral, que abordi també el paper i el potencial del museu de la ciutat –i dels altres museus– en la reformulació del turisme futur a Barcelona.

(Preanunci, 11 de febrer)

**La cuina de Barcelona en època moderna, segles XVI-XVIII**

Aquest seminari té com a objectiu presentar algunes de les aportacions de l'època moderna a la història de l'alimentació, una disciplina cada cop més consolidada entre els investigadors. La riquesa i l'excepcionalitat de les fonts documentals catalanes permeten aproximar-nos als sistemes alimentaris moderns en tota la seva complexitat. A través de l'estudi dels llibres de cuina impresos i els receptaris domèstics, eclesiàstics i gremials, s'analitzarà l'evolució dels productes alimentaris, els plats quotidians i festius així com els seus significats i usos entre diferents classes socials de la Barcelona moderna.

Hi intervindran: María Ángeles Pérez Samper, UB; Jordi Bages-Querol, UOC, i Marta Manzanares, UB.

Dijous 14 de gener, de 16 a 19.30 h

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

Activitat gratuïta. Aforament limitat segons la normativa sanitària.

**Fabra i Coats. Projecte de ciutat i treball**

En el marc del desenvolupament del projecte Barcelona, ciutat i treball, compartit amb el Districte de Sant Andreu, els Amics de la Fabra i Coats i altres entitats del món del treball amb vocació de crear un equipament de barri i ciutat a la Fabra i Coats, s'inicia una primera presentació dels continguts a fi de propiciar una reflexió ciutadana sobre el treball i la seva dimensió històrica en el context de la gran ciutat. En aquest seminari, experts de diferents àmbits acadèmics ens parlaran de la complexitat de les formes de treballar, de l'acumulació d'experiències i conflictes, de la transformació de les relacions socials i econòmiques i de la seva incidència en la configuració de l'entramat urbà de la ciutat moderna.

Hi intervindran: Joan Roca, MUHBA; Marc Prat, UB; Cristina Borderías, UB; Llorenç Ferrer, UB, i Pere Colomer, historiador.

Dijous 28 de gener, de 16 a 19.30 h

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

Activitat gratuïta. Aforament limitat segons la normativa sanitària.



Exposició «Fabra i Coats fa museu», 2014. Foto: Jordi Mota. MUHBA



Estació del Nord, València, c. 1950. Anònim. Biblioteca Valenciana